

Protocol bij het Verdrag van Londen

Veld	Invulling	Toelichting
ID:	46	
Titel:	Protocol bij het Verdrag van Londen	
Type:	Verdrag	
Dekking:	Internationaal (mondiaal)	
Officiële naam:	Protocol van 1996 bij het Verdrag inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen van 1972 (1996 Protocol to the Convention on the prevention of marine pollution by dumping of wastes and other matter, 1972)	
Verwijzing:	Tekst van het Protocol	
Begin-/eindjaar:	Verdrag van Londen Datum aanname: 29/12/1972 Datum inwerkingtreding: 30/08/1975 Datum inwerkingtreding voor Nederland: 01/01/1978 Protocol van 1996 Datum aanname: 07/11/1996 Datum inwerkingtreding: 24/03/2006 Datum inwerkingtreding voor Nederland: 24/10/2008	Op 7 november 1996 is een Protocol aangenomen bij het Verdrag van Londen. Dit Protocol is op 24 oktober 2008 voor Nederland in werking getreden. Het Protocol vervangt het Verdrag van Londen in zijn geheel voor staten die partij zijn bij het Verdrag en het Protocol.
Verantwoordelijke minister:	Minister van I&W	
Status:	Vigerend	
Toepassingsgebied:	Territoriale zee, continentaal plat, EEZ	
Kruisverwijzing:	<ul style="list-style-type: none"> • OSPAR-Verdrag 	
Uitvoerende wetgeving:	<ul style="list-style-type: none"> • Waterwet 	
Trefwoorden:	Milieu/verontreiniging, baggerstort	

Essentie:

Het Verdrag van Londen en het Protocol uit 1996 regelen het storten van afval en andere stoffen op zee. Het 1996 Protocol bij het Verdrag van Londen vervangt dit Verdrag in zijn geheel voor staten die partij zijn bij het Verdrag en het Protocol. In de jaren voorafgaand aan de aanname van het Protocol hadden de partijen bij het Verdrag van Londen door een ad hoc benadering een groter gewicht aan milieubelangen toegekend. Het Protocol neemt deze ontwikkelingen over, en heeft daarnaast ook enige vernieuwende aspecten.

Het Protocol verbiedt het storten van alle stoffen, met uitzondering van de stoffen opgenomen in Bijlage I bij het Protocol. Bepaalde activiteiten vallen niet onder de definitie van storten (art. 1(4)), zoals operationele lozingen van schepen en platforms. Voor de stoffen genoemd in Bijlage I mag overwogen worden of ze in aanmerking kunnen komen voor storten op zee. Bijlage II bij het Protocol zet uiteen welke overwegingen hierbij in aanmerking dienen te worden genomen en welke voorwaarden aan een eventuele vergunning voor storten dienen te worden verbonden. Bijlage II benadrukt het belang van het geleidelijk minder gebruiken van de zee voor het zich ontdoen van afval. De Bijlage geeft hierbij aan welke andere opties dienen te worden overwogen. Als afval beter kan worden verwerkt onder een van deze andere opties, dan zal een vergunning voor storten op zee worden geweigerd. Als storten een optie is, vereist Bijlage II dat een milieueffectrapportage wordt uitgevoerd, met inachtneming van het voorzorgbeginsel. Als storten op zee ernstiger gevolgen heeft dan het verwerken op land of in de lucht dan dient een vergunning voor storten op zee te worden geweigerd.

Op 2 november 2006 is Bijlage I gewijzigd om CO₂-opslag in geologische formaties in de ondergrond van de zee mogelijk te maken. De wijziging is op 10 februari 2007 in werking getreden. Via deze wijziging zijn "kooldioxidestromen afkomstig van processen voor het opvangen van kooldioxide ten behoeve van opslag" toegevoegd aan de stoffen die in aanmerking komen voor storting. Bijlage I bepaalt dat kooldioxidestromen slechts in aanmerking kunnen worden genomen voor storting, indien:

1. het zich ontdoen daarvan plaatsvindt in een geologische formatie in de ondergrond van de zee; en
2. ze voor het overgrote deel bestaan uit kooldioxide. De stromen mogen sporen bevatten van bepaalde uit het bronmateriaal en het opvang- en opslagproces voortkomende stoffen; en
3. er geen afval of andere stoffen aan worden toegevoegd met het doel zich van dit afval of deze andere stoffen te ontdoen.

De kuststaat heeft rechtsmacht over het storten van afval en andere stoffen in zijn binnenwateren en territoriale zee, continentale plat en EEZ, en voor schepen en luchtvaartuigen die zijn nationaliteit hadden.

Artikel 6 van het Protocol bevat een algemeen verbod op de export van afval en andere stoffen naar andere landen voor storten op zee. Om grensoverschrijdend transport van CO₂ ten behoeve van geologische opslag mogelijk te maken is in 2009 een amendement aangenomen voor artikel 6 van het Protocol. Nederland heeft dit amendement, dat nog niet in werking is getreden, op 13 november 2014 goedgekeurd. De wijziging van artikel 6 van het Protocol wordt vanaf 4 november 2020 voorlopig toegepast door Nederland.

Op 18 oktober 2013 is een amendement op het Protocol aangenomen dat het mogelijk zal maken om mariene geoengineering activiteiten die schadelijk zijn voor het milieu te reguleren. Het amendement is op 3 September 2018 door Nederland goedgekeurd, maar is nog niet in werking getreden. Het amendement is middels de Wet van 14 maart 2018 tot wijziging van de Waterwet en van de Wet maritiem beheer BES in verband met de uitvoering van de wijziging van het Protocol van 1996 bij het Verdrag inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen van 1972 (mariene geo-engineering) geïmplementeerd.